

Sindikalna delegacija Jugoslavije odpotovala na Norveško

Beograd, 15. junija. (Tanjug.) Davi je odpotovala z letalom v Oslo čez Frankfurt na Meni delegacija Zveze sindikatov Jugoslavije. V delegaciji so tajnik Centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije Mišo Pavičević, predsednik glavnega odbora Zveze sindikatov za Hrvatsko Drago Gizdič, predsednik glavnega odbora Zveze sindikatov za Makedonijo Aleksander Icev, novinarka Olga Kreačič ter predsednik centralne uprave sindikata lesnih delavcev Josip Boenar. Od delegacije se je med drugimi poslovil generalni tajnik centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije Iv. Božičević.

Člani delegacije bodo med svojim bivanjem na Norveškem obiskali vsa glavna norveška mesta ter imeli več sestankov s sindikalnimi aktivisti.

Britanski kirurg Killner bo obiskal našo državo

London, 15. junija (Tanjug.) Britanski znanstveni medicinski delavec svetovnega slovesa Ponifred Killner Nuffie, profesor plastične kirurgije na oxfordskem vseučilišču in član številnih vladnih komisij, je sprejel povabilo Sveta za varstvo ljudskega zdravja pri vladi FLRJ, naj obišče skupino znanstvenih delavcev Jugoslavije ter priredi več predavanj iz plastične kirurgije.

MEDNARODNA ORGANIZACIJA DELA

Dr. JOŽE POTRČ O STALIŠČU JUGOSLAVIJE DO MEDNARODNEGA SODELOVANJA

Zeneva, 15. junija. (Tanjug.) Mednarodna organizacija dela nadaljuje razpravo o poročilu generalnega direktorja Mednarodnega urada za delo Davida Morsa. Ta urad je upravni in izvršilni organ Mednarodne organizacije dela.

Na današnji plenarni seji je govoril dr. Jože Potrč, predstavnik Jugoslavije in šef jugoslovanske delegacije, ki sodeluje pri delu konference Mednarodne organizacije dela, ki je vsako leto.

Dr. Potrč je izjavil, da Jugoslavija določeno dobo formalno ni sodelovala v Mednarodni organizaciji dela, ker je smatrala, da njena udeležba ne bi mnogo koristila zaradi različnih družbenih sistemov. Nato je naglasil, da dobiva mednarodno sodelovanje zaradi nove nevarnosti, ki grozi miru, čedalje večji in odločilnejši pomen in da je danes bolj kakor kdaj koli potrebno mobilizirati vse sile, da bi se zagotovil mir in napravil konec agresiji. Toda borba za uresničitev tega smotra se ne sme omejevat na navadno propagando, sloneti mora na sodelovanju v konkretnih mednarodnih vprašanjih. Ta forum, Mednarodna organizacija dela, kjer obstoje široke možnosti za obravnavanje socialnih problemov, za medsebojno seznanjanje z napori raznih narodov in uspehom njihovega razvoja, lahko pomeni velikanski prispevek k miru.

Ko je nato govoril o nekaterih vprašanjih mednarodnega razvoja, se je dr. Potrč zadržal na pravici slehernega naroda do samostojnosti in neodvisnosti, na pravici do socialnega napredka in osvoboditve gospodarske zaostalosti. Naglasil je, da je dolžnost narodov razviti

držav, da pomagajo narodom kolonialnih in polkolonialnih dežel in jim omogočijo hitrejši razvoj. Toda pravica narodov pri obvladovanju gospodarske zaostalosti ne more biti samo predmet deklaracij in proklamacij, kakor to prakticirajo nekatere od razvitih držav. Borba za pomoč narodom nerazvitih držav dobiva danes zgodovinski pomen.

Dr. Potrč je pripomnil, da ima sleherni pomoč, ki se danes daje po raznih organih OZN, najbolj demokratičen značaj. Mednarodna organizacija dela pa mora napeti vse sile, da bi bila ta pomoč čimvečja in da se prepreči reakcionarnim silam izvajati politiko razbijanja in onemogočanja tekega mednarodnega sodelovanja.

Dr. Potrč je nato omenil gospodarski in politični razvoj Jugoslavije in pridobitve njenih narodov. Razvoj socialistične demokracije v Jugoslaviji, je dejal dr. Potrč, ni nikak slučajni pojav. Ta razvoj je rezultat vztrajne borbe jugoslovanskih narodov.

Na koncu govora je poudaril pomen zakona o delavskih svetih. Dr. Potrč je izjavil, da stoji Jugoslavija na stališču, da pomeni sleherni korak v tej smeri prispevek h krepitvi in razvijanju demokracije.

Morrison o sporu zaradi perzijske nafte

Teheran, 15. junija. Reuter poroča, da so se danes začeli razgovori za reševanje spora med perzijsko vlado in Anglo-iransko petrolejsko družbo. Na čelu perzijske delegacije je finančni minister Ali Varasteh namesto predsednika vlade dr. Mosadika, ki je bolan. Britanski zunanji minister Herbert Morrison je izjavil večeraj v Spodnji zbor-

Stališče ZDA do italijanske zahteve po reviziji mirovne pogodbe

Washington, 15. junija. AFP je zvečala iz obveščevalnih krogov v Washingtonu, da so ZDA pripravljene sprejeti italijansko zahtevo po reviziji mirovne pogodbe. Cilj italijanske zahteve je v glavnem ta, da se odobri oborožitev v večjem obsegu, ker se s pogodbo italijanska vojska omejuje na 250.000 mož in prepovedujejo večje pomorske in letalske sile. Washingtonski obveščevalni krogi izjavljajo, da sta ameriški obrambni minister Marshall in zunanji minister Acheson pripravljena sprejeti revizijo, da bi se Italiji omogočila aktivnejša udeležba v Atlantskem paktu.

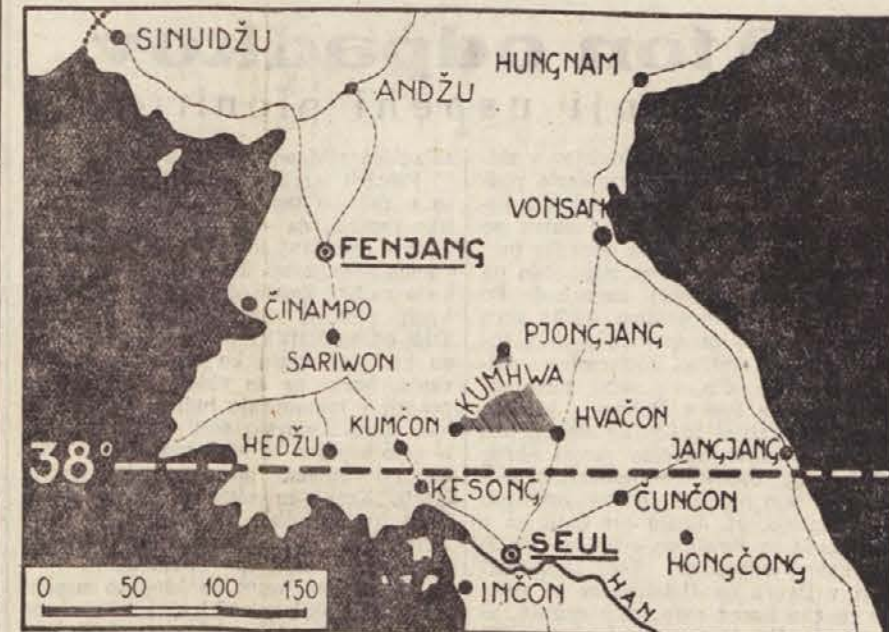
Ethin Kristan je v družbi z našimi pisatelji obiskal Cankarjev vrh, kjer si je ogledal spomenik in Cankarjevo delovno sobo. Na levi v ozadju stoji Ivan Potrč v razgovoru z Vero Albrehtovo, soprogo Ethina Kristana in Lili Novy (sede). V sredini je Tone Seliškar v razgovoru z Ethinom Kristanom, v ozadju Fran Albreht, na desni pa France Bevk in Alojz Kraigher

Čete združenega poveljstva NAPREDUJEJO BREZ ODPORA

Tokio, 15. junija. (UP.) Danes je neka tankovska patrolja ZN prodrla v območje Čupari, 9 milj jugovzhodno od Kumsonga ter s tem prišla v bok kitajskim silam, ki so razmeščene po vrhovih nad glavno cesto, vodečo iz Kmhve do novega severnega zbiralnega središča. Dopsnik UP poroča s centralne fronte, da je tankovska edinica, ki je prišla na to območje z juga, zadela le na ogenj iz lahkega orožja. Hkrati pa je neka druga edinica ZN krenila proti Kumsongu, ki je po padcu železnega trikotnika sedaj baje novo sovražno zbiralno središče, ter zavzela ozemlje, ki so ga morale čete Združenega poveljstva v četrtke zaradi protinapadov izprazniti.

Zavezniške patrolje so danes skoraj vzdolž vse fronte krenile daleč izpred svojih linij, ne da bi zadele na kak

pomembnejši odpor. Poročajo pa, da si severna vojska prizadeva postaviti neke južno od osi Vonsan-Kesong novo obrambno linijo. Proti zavezniškim patroljam, ki so se do 7 km oddaljile od glavne linije, so se na zapadnem sektorju le slabotno upirale manjše skupine kitajskih in severnokorejskih sil. Sile ZN so na tem področju fronte že drugi zaporedni dan zaman iskale sovražne sile, ki bi se hotele boriti; zdi se, da se je glavnina kitajske in severnokorejske vojske umaknila precej daleč proti severu. Druge vzdolž 100 milj

Ofenziva Ridgwayevih čet na Severni Koreji se nezadržno nadaljuje. V zadnjih dneh so zasedle in popolnoma očistile tako imenovani kitajski železni trikotnik, ki leži na planoti severno 38. vzporednika. Zaradi stalnega napredovanja Ridgwayevih čet so severnokorejske oblasti že začele utrjevati Fenjang in njegovo okolico. Vendar pa smatrajo v Washingtonu, da udarna moč Kitajcev in Severnokorejcev še ni zlomljena kljub močnim udarcem, ki so jih te čete doživele v zadnjih tednih. Čeprav te čete niso sposobne voditi ofenzivnih operacij, pa vendar nihče ne izključuje kakih manjših presenečenj. Stalni neuspehi kitajskih in severnokorejskih čet bodo sčasoma morali omajati prepričanje kitajskega vodstva, da je čas njihovih zavezništva. V zapadnih krogih se vedno bolj uveljavlja misljenje, da zdaj v Pekingu ne odklanjajo več a priori misli na kompromisno rešitev. Zadnji obiski ameriških visokih predstavnikov na Daljnem vzhodu pa so vzbudili vtis, da se polagoma le pripravljajo teren za rešitev korejskega spora in da se išče primerna formula, ki bi zadovoljila oba nasprotnika. — (Črtkano ozemlje označuje kitajski »gorski trikotnik«, od koder so Kitajci začenjali svoje ofenzive.)

Sovjetsko orožje na Koreji

Tokio, 15. junija. Kakor poroča United Press, so bile pri umiku kitajskih čet zaplenjene velike količine orožja in vojnega materiala, za katerega so ugotovili, da so bile izdelane v Sovjetski zvezi. Med zaplenjenimi orožjem in vojnim materialom so: sovjetski tanki T-34, topovi, protitankovski in protiletalski topovi, puške, avtomatsko orožje, ročne bombe, strelivo, radarske naprave in kamioni. Edino orožje kitajske izdelave so maloštevilne puške, ki so kopije ameriške 57 mm »puške, ki ne stresse«.

O čem se bo Adenauer razgovarjal v Rimu

Rim, 15. junija (Tanjug.) Pričakujejo, da bo glavni predmet razgovorov kanclerja Adenauerja z italijanskimi državniki, predlog grofa Sforze o ustanovitvi »male Evrope«. Predstavniki zapadnonemškega veleposlanstva dr. Clementa von Brentano je sinoči izjavil, da bo glavni predmet razgovorov »pregled splošnega političnega stanja«, ne pa obravnavanje posebnih vprašanj. Brentano je izjavil, da bodo verjetno v prvi vrsti govorili o obrambi, izvedbi Schumanovega načrta, nameravani izdelavi načrta za skupno evropsko kmetijstvo in vprašanjih notranje varnosti.

Adenauer je izjavil italijanskim novinarjem v Bonnu tik pred odhodom v Italijo: »Čustva evropske skupnosti so prav tako živa v Italiji kakor v Nemčiji. Prepričan sem, da bosta obe državi pri tem enako sodelovali. Tudi v Franciji so evropska čustva zelo goreča in razširjena; vendar jih pri tem zelo ovirajo občutki zagrenjenosti, ki še vedno obstoje med nami in Francijo. Upam, da

Prekinjeni trgovinski razgovori med Vzhodno in Zahodno Nemčijo

Berlin, 15. junija (Reuter). V začetku tega tedna so bili prekinjeni trgovinski razgovori med predstavniki zahodne in vzhodne Nemčije za sklenitev nove trgovinske pogodbe.

Do prekinitve je prišlo zaradi odredbe o dodatni dokumentaciji, ki jo je izdal tranzitni urad sovjetske nadzorstvene komisije v vzhodni Nemčiji, ki daje dovoljenja za promet med obema conama. Tukajšnji zavezniški poveljniki zapadnih sil so označili nove predpise za izvoz iz Berlina v zahodni smeri čez sovjetsko cono kot »nemožne« in »protipravne«.

Britanski tisk o pomoči 50 milijonov funtov šterlingov Jugoslaviji

London, 15. junija. (Tanjug.) Včerajšnje poročilo britanskega zunanjega ministrstva o uspešnem zaključku razgovorov med predstavniki ZDA, Vel. Britanije in Francije o vprašanju gospodarskega položaja v Jugoslaviji je vzbudilo nenavadno zanimanje celotnega britanskega tiska.

»Times« piše, da priporočilo predstavnikov treh zapadnih velesil predvideva pomoč Jugoslaviji v znesku približno 140 milijonov dolarjev. Približno dve tretjini te pomoči bodo dale ZDA, četrtino Vel. Britanija in osmino Francija. S tem posojilom, piše »Times«, bo lahko Jugoslavija nabavila v tujini stroje, prevozna sredstva in drugo gradivo za jugoslovansko industrijo. Časopis poudarja na koncu, da za predlagano pomoč niso bili postavljeni jugoslovanski nikakršni politični pogoji.

»Manchester Guardian« piše o predlogu predstavnikov treh zapadnih velesil ter poudarja v komentarju, da se je morala Jugoslavija navzlic vsem težavam, katerim so bile izpostavljene vse evropske države, boriti tudi s popolno blokado kominformovskih držav in z njenimi posledicami. Razen tega je lani prizadela Jugoslavijo huda suša, ki je resno ogrozila prehrano prebivalstva in do neke mere škodovala tudi trgovinski bilanci Jugoslavije.

Sprememba vodstva Avstrijske ljudske stranke

Dunaj, 15. junija (Tanjug.) Sinoči je bilo na Dunaju uradno sporočeno, da sta vodja avstrijske ljudske stranke in kancler republike Figl ter generalni tajnik stranke Wurde podala ostavko na svoj položaj v stranki. Sporočilo je bilo izdano po več dni trajajočem posvetovanju vodstva ljudske stranke.

Za vršilca dolžnosti predsednika ljudske stranke je bil imenovan ing. Raab, dosedanj namestnik predsednika stranke in minister za kmetijstvo. Avstrijski politični krogi sodojo, da je prišlo do teh sprememb v vodstvu zaradi neuspehov na nedavnih predsedniških volitvah.

Zastopniki zahodnih velesil so izročili Gromiku novo noto

Pariz, 15. junija. (UP.) Zahodne sile so danes popoldne, ko so namestniki zunanjih ministrov štirih velesil znova pričeli razpravljati o dnevnem redu, izročile sovjetskemu namestniku Andreju Gromiku enako sestavljene note. Zahodne sile so izjavile, da je Rusija s tem, da je zavrnila prejšnjo zapadno noto, potisnila pariško konferenco nazaj do stanja, kakršno je bilo 31. maja.

Iz sestankov namestnikov, ki so sledili sovjetski noti, tako navajajo zahodni zastopniki, je razvidno, da ni mogoče napredovati, ker postavlja Gromiko še dalje kot pogoj za konferenco štirih sil »zahtevo, za katero ve, da je druge delegacije ne morejo sprejeti«. Sovjeti zahtevajo, da se vključijo v dnevni red vprašanja o ameriških oporiščih v Evropi in Atlantski pakt.

Vzhodnonemški policisti bežijo na Zahod

Berlin, 15. junija (Tanjug.) Po uradnem sporočilu berlinskega urada za javno varnost je meseca maja pobežalo v zapadni Berlin 155 vzhodnonemških policistov in je bil s tem dosežen rekord v dezertiranju vzhodnonemške policije, čeprav je bilo to v prejšnjih mesecih vsakdanji pojav. Po objavljenih podatkih je v januarju pobežnilo v zapadni Berlin 77, v februarju 103, v marcu 111 in v aprilu 127 policistov.

Egiptovski kralj na Capriju

Capri (Italija), 15. junija. (Reuter.) Egiptovski kralj Faruk in kraljica Nariman bosta preživela svoj odih na izletu po Sredozemskem morju in na otoku Capriju. V četrtke sta se vozila z jeepom po otoku. Medtem ko se je kraljica v spremstvu štirih dvornih dam kopala v morju, je kralj Faruk obvozil otok z motornim čolnom. Kralj je sprejel nekaj caprijskih trgovcev v svojem hotelu in je kupil od njih več draguljev iz 18. stoletja za kraljico.

Kaj kažejo cene kmetijskih pridelkov na trgih naših mest

Tednik Trgovinski pregled objavlja pregled dnevnih cen posameznih kmetijskih pridelkov na trgih po Jugoslaviji. Primerjava cen med socialističnim in privatnim sektorjem ter cen med posameznimi trgi nudi dokaj zanimivo sliko. Cena grahu je bila od 6. junija do 12. junija na trgih zelo različna in se je gibala v prodaji socialističnega sektorja od 15 din za kg v Beogradu do 40 din v Mostarju in 35 din v Mariboru. Dvajsetega junija pa je cena graha v prodaji socialističnega sektorja padla v Beogradu na 10 din, v Mostarju na 8 din, v Mariboru pa na 30 din. Razlika med najnižjo in najvišjo ceno graha znaša torej 24 dinarjev, kar nedvomno kaže na premajhno povezanost mestnih trgov, kakor tudi na precejšnjo okorelost pri nabavi pridelkov. Še večja razlika pa nastane, če primerjamo cene, po katerih je prodajal privatni sektor na posameznih trgih. V Beogradu je bil grah v prodaji privatnega sektorja 6. junija po 15 din, v Mariboru (kjer je bil grah v tem obdobju v Jugoslaviji najdražji) pa po 90 dinarjev. 12. junija je bila cena v Beogradu (privatni sektor) 20 dinarjev, v Mariboru pa 80 dinarjev. Tako visoka cena se je lahko obdržala v Mariboru predvsem zaradi neradne intervencije socialističnega sektorja, ki je v šestih dneh interveniral samo trikrat. To pa je privatni sektor dobro izkoristil.

V istem obdobju je bil najcenejši novi krompir na trgu v Ljubljani in sicer ga je prodajal socialistični sektor 6. junija po 39 din kilogram. V drugih mestih pa

so bile cene mladega krompirja v prodaji socialističnega sektorja: v Beogradu 50 din, v Zagrebu 65 din, Osijeku 50 din, Mostarju 60 din itd. Intervencija socialističnega sektorja za mladim krompirjem je bila dokaj slaba in s premajhnimi količinami, tako da je ceno določal v glavnem privatni sektor. Najdražji je bil krompir v prodaji privatnega sektorja v Sarajevu (po 100 din kg), v Beogradu, Splitu in Nišu pa so ga prodajali po 60 din.

Podobne slabosti kakor pri grahu se kažejo na trgih tudi pri mladi čebuli. V Beogradu jo je prodajal socialistični sektor po 15 din, 12. junija pa je padla cena že na 10 din. Najvišja cena mlade čebule v prodaji socialističnega sektorja je bila spet v Mariboru in sicer 34 din 6. junija in 30 din 12. junija. V Beogradu se obično pozna dokaj močna intervencija socialističnega sektorja, medtem ko je v Mariboru interveniral samo dvakrat.

Zanimivo sliko kaže nihanje cen v privatnem sektorju. V Mariboru so prodajali privatniki čebulo 6. junija po 50 dinarjev (intervencija socialističnega sek-

torja), 7. junija, ko intervencije ni bilo, pa po 80 dinarjev. Podoben primer kaže tudi trg v Sarajevu, kjer je skok še večji. 9. junija, ko je prodajal socialistični sektor čebulo po 24 dinarjev, so jo prodajali privatniki po 40 dinarjev. Dva dni kasneje t. j. 11. junija, ko socialistični sektor ni interveniral, pa je cena čebule v privatnem sektorju poskočila za 150% to je na 100 din! Ti primeri dokaj razločno kažejo, kakšne posledice ima neenakomerna intervencija socialističnega sektorja, pa tudi njegovo vlogo pri zniževanju cen. Primer z zagrebškega trga pa kaže, kakšne posledice ima nepotrebno dvigovanje cen v socialističnem sektorju. V Zagrebu je na primer prodajal socialistični sektor jajca do 8. junija po 9 din komad, privatni sektor pa po 10 din, 8. junija je socialistični sektor v Zagrebu zvišal ceno na 10 din, cene v privatnem sektorju pa so takoj poskočile od 10 na 12 do 14 din.

Na koncu pa si oglejmo še cene mesa v posameznih mestih Jugoslavije. Najdražje je bilo meso v tem obdobju v Ljubljani in sicer 180 din kg, najcenejše pa v Osijeku, kjer se je cena gibala od 120 do 140 din. V Beogradu stane kg mesa 160 din, v Zagrebu 145 do 175 din, v Splitu pa od 130 do 150 dinarjev.

80 ton odpadkov dosednji uspehi pionirjev

Nagradno tekmovanje pionirjev v zbiranju odpadkov, ki ga je razpisalo podjetje »Odpad«, je že v prvi polovici pokazalo razveseljive uspehe. Pionirji so zadovoljni, saj so za zbrane odpadke prejeli že lepe denarje, razen tega bodo pa najprirednejši še posebej nagradjeni. Po dosedanjih poročilih sodimo, da bo prvo nagrado — miza za namizni tenis s štirimi loparji in šestimi žogicami v vrednosti 12.000.— din — dobil pionirski odred osnovne šole v Dobovi v krškem okraju, in je za to količino prejel okrog 34.000.— din. Uspešno se dobivskim pionirjem bližajo pionirski odredi osnovnih šol v Zagorju, St. Juriju pri Celju in v Velenju. Ti so zbrali po približno 10.000 kilogramov odpadkov. Tudi pionirski odred v Dvoru na Dolenjskem se poteguje za eno izmed razpisanih nagrad, ki jim ne bo ušla, če se ne bodo zadovoljili z dosedaj zbranimi 5.500 kilogrami raznih odpadkov, ampak bodo še naprej tako pridno zbirali. Pionirski odredi osnovnih šol Zidani most, Nazarje pri Mozirju, Brežice, Orešje, Trbovlje II in

skladišče »Odpad« Postojna. Pionirji terena Nebotičnik v Ljubljani so v začetku tega meseca pripeljali toliko papirja, da smo bili prepričani, da bodo v Ljubljani najboljši, če bodo s tako vno nadaljevali. Pa so popustili in jih bodo najbrž kmalu dohiteli in tudi prehiteli pionirji osnovne šole Bežigrad. Tudi odred Matička Hočevarja je priden; na katerem mestu bo ob koncu tekmovanja, bomo pa še videli. Pogumno so posegli v tekmovanje tudi pionirji novih blokov na Celovški cesti, med katerimi je zelo uspešen 12-letnj pionir Mile Mladenovič. Omeniti moramo tudi pionirje mesta Kranj in okolice, ki so zbrali 7.312 kg odpadkov in so prejeli zanje 19.782 din. Tam sta najboljša pionirska odreda v Kokri in v Naklem.

Zal pa ne vemo, kakšni so uspehi gornještajskih pionirjev, ker nimamo o njihovem delu nobenih poročil. Prepričani pa smo, da ne zastajajo za ostalimi pionirji v Sloveniji in da se bomo tudi o njih lahko pohvalno izrazili. 80.000 kg odpadkov v 14 dneh je vse-kakor lep uspeh naših pionirjev. Če bi

Pionirji so pripeljali staro železo

Dolnji Logatec so zbrali približno po 3.000 kg odpadkov in pravijo, da to še ni vse in da bodo do konca meseca t. j. do zaključka tekmovanja, še precej zbrali. Postojnski pionirji bi bili tudi radi nagradjeni in pridno dovažajo odpadke z vozički. Fotoreporter jih je že navsezgodaj ujel, ko so pripeljali staro šaro v

imeli pa še podatke iz Maribora, Murske Sobote, Radgona, Ptuja, Ljutomer, Slovenjegra Grada itd. bi bila gornja številka še večja. Ker je pa tekmovanje iz dneva v dan živahnije, upravičeno upamo, da bodo pionirji do konca junija zbrali še enkrat toliko ko do sedaj. D. J.

DROBNE GOSPODARSKE VESTI

Trasiranje nove proge Zadar—Knin

Strokovnjaki trasirajo novo železniško progo Zadar—Knin, ki jo bodo začeli graditi v začetku prihodnjega leta. Do sedaj so trasirali približno 10 km proge. Nova proga Zadar—Knin se bo priključila unski in liški progji ter bo povezovala srednji del Jadrana z bogatimi predeli naše domovine. Proga bo velikega pomena tudi za razvoj turizma pa tudi pomorstva, ker je zadarsko pristanišče zaščiten pred viharji ter pristajajo v njem lahko tudi največje ladje. Proga Zadar—Knin bo dolga 90 km. Od Knina se bo spustila skozi čudovite

predele ob reki Krki ter pehjala do Kistanja, nato pa po rodovitnih ravninah do železniške postaje Zadar, ki jo bodo sezidali severovzhodno od pristanišča med Bokanjcem in Zemunikom. Razen krajev okrog Knina in Krke je zemljišče zelo primerno za napeljevo. Strokovnjaki sodijo, da bo imela proga največ šest do sedem kratkih predorov.

Livarna mariborske tovarne poljedelskih strojev izpolnila petletni plan

Maribor, 13. junija.

Včeraj je livarski oddelek tovarne poljedelskih strojev v Mariboru izpolnil svoj petletni plan. Delavci livarne so v istem prostoru in ob istih delovnih pogojih dvignili proizvodnjo z ozirom na osnovni plan od 230% v 1947. letu na 560% letos. Livarna ima tudi velik delež pri znižanju polne lastne cene, ki je znašala lani v tovarni 162,8%. Za pravočasno izvršitev petletnega plana imajo največji zaslug Franc Rakelj, ki bo kmalu izpolnil svojo drugo petletko, ter strojna oblikovalca in večkratna udarnika Alojz Kokolj in Drago Hajnko.

Tonaža jugoslovanske trgovske mornarice

Zdaj, ko smo dobili še najnovejšo motorno ladjo »Črna gor«, se je povečala tonaža naše trgovske mornarice v primeri s tonažo leta 1947 na 267%. Ob koncu druge svetovne vojne je imela naša trgovska mornarica samo 38 ladij

Dan učencev v gospodarstvu naj nas spomni na dolžnosti do strokovnega delavskega naraščaja

»Dan učencev« ni več novost, saj ga bomo letos praznovali že četrtrič. Razumljivo, da se nanj najbolj vneto pripravljajo sami učenci, saj ob tej priložnosti leto za leto pokažejo, česa so se v zaključnem šolskem letu naučili. To bodo prikazali najlaže na številnih razstavah, ki jih pripravljajo. Na teh ne bomo videli le izdelkov učencev, namreč tudi fotografije najboljših učencev-udarnikov, njihovih mojstrov-učiteljev, pa tudi posnetke delavnic, internatov in šol, kjer učenci žive. Posebej zanimive bodo gotovo predvsem razstave v merilu okrajev, na katere bodo poslale vse šole učencev v okraju le svoje najboljše izdelke. Razen teh pa bo še tudi vrsta prireditev, od letovadnih in športnih pa tja do nastopov pevskih zborov, dramskih skupin ipd. V Ljutomeru n. pr. je prav ob pripravah na ta letošnji praznik zrastle na novo 50 članski pevski zbor in še dramatska skupina in recitacijski krožek. Na »dan učencev« bodo vse nove skupine prvič nastopale. Zelo prav bi seveda bilo, da bi po praznovanju ne utihnile. Posebno pozornost zaslužijo tudi krožki, v katerih boljši učenci pomagajo slabšim pri učenju, tako da bi se ob zaključku leta lahko postavili tudi z dobrimi učnimi uspehi.

Največ pričakovani pa v učencih gotovo vzbujajo izleti, ki jih marsikje pripravljajo kar za več dni skupaj. Tako bodo šli učenci iz šole v Rušah v Rogaško Slatino, kjer si bodo ogledali steklarno, njihovi tovariši iz Svečine pa kar za cel teden po Jugoslaviji. No, Ljutomerčani so si raje kot poučno ekskurzijo izbrali izlet za zabavo: nič manj kot za štiri dni pojdejo k morju. Naj se le dobro imejo, saj so si s pridnim delom preko leta to tudi zaslužili!

Priprave na »dan učencev« so med učenci tudi zelo razbirlivo zbiranje surovin. Posamezni aktivni, kot so recimo Velenje, Šalek, Nazarje, Luče in še nekateri v okraju Šoštani, so nabrali naravnost velike množice. Razen tega pa je med različnimi šolami in internati raznih tekmovanj in gostovanj toliko, da bi jih bilo naštet kar nemogoče. Metalurška šola iz Štor prireja razne športne nastope že lep čas vsako nedeljo po raznih

šolah v republikli in celo izven. Učenci iz okolice Celja se že lep čas vadijo za »večer pesmic«, aktiv strokovne šole v Senovem je v medsebojni tekmi z vsemi ostalimi aktivji učencev po vsem okraju itd. Posebno svečane pa bodo osrednje proslave, ki bodo večinoma 25. junija, — ta dan je namreč letos določen za osrednji dan praznovanja. Ob tej priliki bodo nagradjeni in pohvaljeni tako najboljši učenci kot tudi najboljši mojstri in tudi sprejeti pri okrajnem predstavniku ljudske oblasti. Nujno bi bilo, da bi tako proslave kot sprejeti ne izveneli zgolj v svečanost, marveč bi še globlje kot doslej zbudili in zakoreninili zavest, da imamo do našega strokovnega delavskega naraščaja velike dolžnosti. Vajencev je v Sloveniji nekako 34.000. Ali si morete predstavljati, kakšno ogromno škodo bi pomenilo za našo skupnost, če bi ta množica ljudi zrastle v slabe ljudi in slabe delavce? In obratno, kakšno korist, če bodo postali taki dobri strokovni delavci kot tudi dobri člani skupnosti in dobri državljani. Prav iz tega razloga je človek v množici vesti o opravih še posebej vesel drobnega zapiska iz Krškega, od koder poročajo, da bodo v pripravah na »dan učencev« skupno z upravami njihovih šol pretresli razmere, ki po šolah vladajo, in prilike, v katerih učenci žive. Podobno pohvalo zasluži tudi okraj Ptuj, ki se je odločil urediti, da bo vsak njihov učenec že v letošnjem letu izkoristil predpisani enomesečni dopust, kar se je vsa leta doslej le malokdaj zgodilo. Morda bi ne bilo slabo, če bi kontrola, ki jo nameravajo v pogledu življenja učencev napraviti pri privatnih mojstrih, napravili tudi po podjetjih. Obenem s tem pa je seveda potrebno od učencev zahtevati tudi delo in učenje, zakaj jasno je, da pravice brez dolžnosti ni za nikogar, pa tudi za učence ne.

Praznovanje bo 1. julija zaključila tekma za šahovsko prvenstvo na Bledu. Izdatke bo krijo ministrstvo za delo, ki bo razen tega za okroglo 38.000 din nakupilo tudi nekaj igralnih naprav za šole tistih učencev, ki zaradi oddaljenosti ne obiskujejo šole redno, marveč le tako imenovane trimesečne.

Znanost pomaga pospeševati poljedelstvo

V naši državi imamo 58 poljedelskih raziskovalnih zavodov. Med najpomembnejšimi sta zavoda v Zemunskem polju in Pančevu. V prvem se ukvarjajo strokovnjaki z 48 poljedelskimi vprašanji. Gre za selekcijo raznih poljedelskih kultur, za proučevanje agrotehničnih ukrepov, za oplemenitev rastlin itd. Najvažnejša naloga tega zavoda pa je s križanjem vzgojiti novo vrsto pšenice, ki bo za 10% plodnejša od naše doslej najboljše vrste.

Te naloge se je lotil že pred vojno inženir Dragotin Šraf v Čoki. Ker pa mu ni nihče pomagal, je poskuse opustil. Ko je bil ustanovljen znanstveni zavod v Zemunskem polju, je bil inženir Šraf med prvimi njegovimi sodelavci. Najprej je poskušal križati ameriško »dakota« pšenico z našo. Poskusov pa ni mogel končati. Zbolel je in leta 1948 umrl.

Poskuse eta nadaljevala njegov najbližji sodelavec Ljubomir Popović in upravnik zavoda Milorad Piper. Z raznimi vrstami pšenice sta posejala 9000 gredic. Drugo leto jih je ostalo samo še 3000. Le-te so kljubovale podnebnju in vsem vremenskim nezdodam.

Poskusi so se nadaljevali. Čez leto dni so se pojavili najodpornější primerki pšenice, bodoča vrsta, ki bo povečala naš pridelček. Nenaodoma pa jih je napadla neka bolezen in bila je nevarnost, da bi vse gredice uničila. Popović in Piper sta dan za dnem opazovala pšenične bilke na gredicah. Mnoge so usahnile, vse se pa le niso posušile. Ostale so na kakih 80 gredicah. Od teh 80 gredic bodo izbrali deset najboljših s pšenico, ki bo

njen donos za 10% večji kakor je donos najboljše eremske pšenice.

To pa še ni vse. Zavod v Zemunskem polju ima tudi farinografski odsek, kjer proučujejo kakovost pšenice, moke in testa. V tem laboratoriju dela dr. Šenborn, ki proučuje dve vrsti pšenice. Najprej prouči proužnost in razletnost testa, potem pa še kakovost kruha. Tako določijo redilnost kruha oziroma pšenice iz posameznih krajev.

Največje skrbi je povzročal našim kmetovalcem ricinus. Le-ta dozori pozno jeseni, še pozneje kakor koruza. Ne dozori pa hkrati, ampak v dveh ali treh »obrokih«. To pomeni, da ga je treba obirati dvakrat ali trikrat. Razen tega pa so stroki tako bodeti, da jih je težko obirati. In zato kmetje niso radi sejali te industrijske rastline.

Agrobiolog Dimitrije Rakidžić, član zavoda v Pančevu, je dolgo proučeval lastnosti ricinusa. Prišel je do spoznanja, da bo treba vzgojiti novo vrsto, ki bo dozorela hkrati, da stroki ne bodo prezgodaj odpadali. Z izbiranjem in križanjem je opredelil. Nova vrsta ricinusa ima gladke stroke brez bodic. Lani jeseni so te vrste ricinusa prvič posejali.

Malo je pri nas ljudi, ki vedo kaj o zelo zanimivi in koristni rastlini ramiji. Njena domovina je Japonska, Kitajska in Formoza. Njeno trdno vlakno so začela uporabljati domača plemena in ribiči v Indiji za vrvice in ribiške mreže. V Evropo je prišla ramija iz Indije v začetku 20. stoletja. Njena prednost je v tem, da daje najboljše rastlinsko vlakno, celo boljše od prediva iz lanu ali konoplje. Pravijo, da je iz ramije izdelano platno celo boljše od slovečega »damasta«. Predelano ramijo uporabljajo za izdelovanje gumijaste obutve in kot evilo za padala. In ramija bo zamenjala tudi velike transmisijske jermene v tovarnah, ker je prožnejša in trpežnejša.

Pred dvema letoma se je začela zanimati za ramijo inženir Andjelko Piletić v zavodu v Pančevu. Dolgo je zamenjevala njeno seme, napešale pa ji je v topli gredici le vzkliko. Zdaj raste pri nas že več tisoč stebelc ramije. Strokovnjaki menijo, da bo v našem podnebnju dobro uspevala. In tako bo dobila naša tekstilna industrija bogat vir surovin. D. Božić

Večer novejših slovenske lirike v Zagrebu

V počastitev desetletnice ljudske vstaje priredi Kulturno prosvetno društvo »Slovenski dom« v Zagrebu v ponedeljek 18. t. m. ob 20. uri v koncertni dvorani »Istri« književni večer novejših slovenske lirike. Na spredu so pesniki Zupančič, Gradnik, Gruden, Seliškar, Novy, Klopčič, Taufer, Vodusek, Bor, Vipotnik, Smit in Kajuh. Uvodno predavanje bo imel Tone Potokar. Kot recitatorji bodo sodelovali Vika Podgorška, Nada Nušić, Ruža Petelinova, Zivko Hojnik, Josip Marotti in Hinko Nučič, kot solisti pevci pa Josip Gostič, Janja Hanžek in Tomislav Neranič; na klavirju jih bo spremljal dr. Milan Majer. Sodeloval bo tudi mešanji zbor KPD »Slovenski dom«; dirigiral bo Albin Skok. Čisti dobček te prireditve je namenjen za zgraditev slovenskega kulturnega doma v Trstu.

NOVICE z vsega sveta

Prometne nesreče v ZDA. Predsednik ZDA Truman je izjavil, da je samo lani izgubilo zaradi prometnih nesreč v Ameriki približno 35.000 ljudi, ranjenih pa je bilo nad milijon. V zadnjih petdesetih letih je zaradi prometnih nesreč izgubilo življenje najmanj milijon Američancev. Prometne nesreče so v ZDA zahtevale več slovenskih žrtv, kakor vse vojne v zadnjih 175 letih.

Surovo ravnanje z južnokorejskimi rekruti. Zaradi surovega ravnanja, gladi in pomanjkljive opreme je umrlo v taboriških nad 30.000 južnokorejskih rekrutov, od 350.000 preživeli pa je okoli 80% nesposobnih za večje fizične napore. Južnokorejski garnizionski oficirji so namreč lani decembra prisilili rekrute, da so v najtežavnejših okoliščinah prehodili 300 milj, tako da je postal ta pohod zaradi velike umrljivosti znan kot »mars smrti«. Odbor za varnost in notranje zadeve južnokorejske narodne skupščine je uvedel preiskavo in aretiral komandanta južnokorejske garde, brigadnega generala Kim Keuna ter vse garnizionske oficirje.

Rekord ameriških jeklarov. Institut za železo in jeklo poroča, da so ameriške jeklarne v prvih petih mesecih letošnjega leta izdelale 43,6 milijonov ton jekla. V primerjavi s istim obdobjem lanskega leta se je proizvodnja povečala za 12%. V maju se jeklarne delale s 102,7% teoretične zmogljivosti in dosegle z 9.094.000 tonami do sedaj največjo mesečno proizvodnjo.

Novo zdravilo. V laboratorijih »American Sianamid« so odkrili novo zdravilo »svardase«, sestavljeno iz proteina in raznih drugih snovi. »Svardase« lahko razkroji strupene kapljice krvi in strjen gnoj v notranjosti tkiva. Zdravilo je posebno učinkovito pri zdravljenju globokih pljučnih infekcij, tuberkuloze, infekcij rok in nog, sinusa, meningitisa, osteomielitisa in posledic sladkorne bolezni.

Nov tip kinoprojektorja. Neka švicarska tovarna je izdelala prototip kinoprojektorja, ki omogoča projiciranje slik na daljavo 120 m. Za projiciranje na tako daljavo uporabljajo platno v velikosti 40x40 m. Prvi tak projektor bo nameščen v letnem kinu v Zenevi.

Našli so pogrešano angleško podmornico. Potapljaška ladja »Reclaim« je našla angleško podmornico »Alfray«, ki se je potopila 17. aprila. Podmornica leži 79 metrov globoko, oddaljena komaj 60 km jugozahodno od pristanišča, iz katerega je izplula.

Nagrada za najboljši film. V Parizu je bila podeljena nagrada »Grand prix« za najboljši francoski film. Nagradjen je bil film »Dnevnik vaskaške župnika«, ki ga je po istoimenskem romanu Georgesa Bernanosa režiral Robert Breston.

Zapuščina bivšega angleškega zunanega ministra Bevinja. Prejtnji britanski zunanji minister Ernest Bevin je zapustil 14.988 sterlingov. Čista vrednost zapuščine znaša 13.578 sterlingov, davki od pšenice pa 1.088 sterlingov. Bevin, ki je umrl 14. aprila, je zapustil vse svoje premoženje svoji ženi. Njegova oporoka je datirana z 2. decembrom 1940.

Atomski institut na Kitajskem. V Tibvu, glavnem mestu province Sinkiang, grade atomski institut. Delajo pod sovjetsko kontrolo in vodstvom sedemdesetih ruskih inemaških in poljskih tehnikov. Po vsej Kitajski pa potujejo posebne ekipe, ki iščejo uran. »klo iz svojih ladij. Norveška družba »Hovding Skipopphugning« je začela v fjordu Tromsø dvigati ostanke nemške vojne ladje »Tirpitz« in teškega rušiča »Büchler«. Računajo, da bodo tako dobili 45.000 ton jekla. Samo jeklene plošče so vredne 10 milijonov dolarjev. Med drugim so dvignili iz potopljenih ladij nepokrovanene štiri generatorje z Diesellovimi motorji, ki jih že uporabljajo za proizvodnjo električne energije v dveh manjših mestih.

O japonskem gospodarstvu. Objavljeni podatki o japonskem gospodarstvu kažejo, da je izvoz dosegal kljub omejitvam okupacijskih oblasti vrednost 820 milijonov dolarjev, kar je polovica predvojnega izvoza. V primeri z letom 1936 se je industrijska proizvodnja povečala za 34%. Najbolj je narasla proizvodnja električne energije, in sicer od predvojnih 27 milijonov kWh na lanskih 45 milijonov. Z lanske proizvodnje 43 milijonov ton premoga je Japonska dosegla skoraj predvojno raven. Proizvodnja železa pa je večja od predvojnega.

Proizvodnja cigaret v ZDA. ZDA so dosegle rekordno proizvodnjo cigaret, letos jih bodo izdelale 40 milijard kosov. To zadostuje, da bi sleherni državljan ZDA, vsešiš otroke, dobil pol zavrtika cigarete dnevno. Po statističnih podatkih pokaže v Ameriki nad 15 let stari kadilci zdaj 270% več cigaret kot prej, potrošnja ostalih tobacinskih izdelkov pa se je zmanjšala za 65%.

Omejitve izvoza sladkorja iz ZDA. Zaradi omejitve v izvozu sladkorja iz ZDA mora izvoznik, ki hoče izvoziti nad 185 ton, predložiti potrdilo, da ni skladnik iz domačega, za rezervno dolžnost kontingenta. Prva podobna omejitev je bila izdana 13. aprila, in sicer samo za količino nad 1000 ton sladkorja. Po mnenju strokovnjakov pa ta omejitev ni zadostovala, zato so sledili novi ukrepi.

Invazija ameriških medicincev. Bivši predsednik ameriške medicinske zveze dr. Morris Fishbein je po potovanju po Evropi izjavil, da ameriški študentje navajili na evropske medicinske fakultete, ker ni na ameriških institutih dovolj prostora. V Evropo, zlasti v Švico in na Dansko, je prišlo toliko ameriških študentov, da so medicinske fakultete prenapolnjene in profesorji preobremenjeni z delom.

Truplo padlega granicarja Stanoja Vukojevića so prepeljali v Beograd

Na poti proti Trsteniku so danes prepeljali v Beograd posmrtno ostanke granicarja Stanoja Vukojevića, ki so ga 13. t. m. zahrbtno ubili romunski informbirojci. Na železniški postaji so sprejeli truplo padlega granicarja zastopniki JA in Stanojev oče Dragić Vukojević.

V imenu štaba korpusa narodne obrambe Jugoslavije je podpolkovnik Voja Jovanović položil venec na krsto pokojnika.

Granicar Stanoje Vukojević je bil član KP Jugoslavije ter je kot pripadnik Jugoslovanske armade 2 in pol leti budno stražil meje socialistične Jugoslavije.

Veslači Savice tudi letos sodelujejo na regati

Vse bolj kakor prejšnja leta se je veslaški klub 'Savica' (ki pa vesla na Ljubljani) pripravil na letošnjo sezono, katero je odprl že v zgodnji pomladi. Za lani je klub dosegel lepe uspehe, vendar se zaradi maloštevilnega plovnega parka ni mogel povzpeti med vodstvene veslaške klube...

Točna evidenca treningov daje društvu natančno sliko o kakovosti veslačev, katerim so na razpolago 3 diplomirani inštruktorji in 10 pomožnih vaditeljev. Prihodnje nedelje bodo imeli že druge klubske tekme v letošnji sezoni in ocenjevalno vožnjo moštvev. Letos obeta poleg članske četverice še ženski četverci in dvojbe scoull, s katerimi bo društvo nastopilo na mednarodni regati na Bledu...

Veslači se odpravljajo na večerni trening

Zakaj je plavalec Skanata v kazenskem postopku?

Plavalna zveza Jugoslavije je suspendirala plavalca Borisa Skanata zato, ker je brez vsakega razloga odrekal sodelovanje v naši plavalni reprezentanci za tekmovanje proti Avstriji. Skanata je poleg tega s svojim neodgovornim postopkom dal slab zgled drugim članom državne reprezentance.

MEDNARODNI SPORT

London. - V tretjem kolu teniškega tekmovanja za Dawisov pokal vodi Švedska proti Veliki Britaniji s 2 proti 0. New York. - Zaradi deževnega vremena so bokarski dvoboj med Leo Sawoldom in Joe Luisom še dvakrat odložili za 24 ur. Dvoboj je bil sinoči v veliki dvorani Madison Square Garden.

Košarkarji Crvene zvezde v Italiji

Beograd. 15. jun. Košarkarsko moštvo 'Crvene zvezde' se odpelje jutri zvečer v Italijo, kjer bo 18., 19. in 20. junija sodelovalo na velikem mednarodnem turnirju v Milanu. Na turnirju bodo sodelovale poleg 'Crvene zvezde' tudi v drugo plasirana ekipa Italije 'Borlettii' iz Milana in 'Roma' ter ameriško amatersko moštvo 'Sevan'.

Nogometaši iz Švice, Avstrije in Nemčije bodo gostovali v Ljubljani

Vodstvo Odreda je ugodno končalo pogajanja z zagrebškimi Dinamom, ki bo v sredo, 20. junija, igral v Ljubljani proti slovenskemu ligaslu Odredu. Reprezentanca Zagreba, v kateri je večina igralcev Dinama, bo namreč v nedeljo, 17. junija, nastopila na Dunaju proti reprezentanci Dunaja in na povratku bodo igralci Dinama nastopili na stadionu Odreda.

Tovariši Miha Marinko, pokrovitelj avtodirka na Gorjancih

Pokroviteljstvo nad prvimi hitrostnimi dirkami na prosti Novi mesto-Gorjanci, ki bodo v nedeljo, je prevzel predsednik vlade LRS tov. Miha Marinko. Prireditveni odbor vabi ljubitelje avto-moto športa na to zanimivo prireditvev.

Veslakov bo gostovanje Dinama ugodno presenečenje, ki ga je pripravilo vodstvo Odreda vsem ljubiteljem nogometa. O kvalitetah Dinama ni treba posebej govoriti. Pomladanski prvak L. zvezne lige je postal brez poraza. Zmaga v Beogradu proti Crveni zvezdi je dokaz, da je Dinamo v odlični formi ter bo tudi nastopil v tekmovanju za srednjeevropski pokal.

Moštvo Dinama bo nastopilo v kompletni postavi, tako da bomo videli tudi odličnega reprezentante brata Horvata, Wöfla in druge. Športno obdobje bo zelo zadovoljivo če povemo, da se uprava Odreda pogaja še z nekaterimi inozemskimi klubi za nastop v Ljubljani. Zagotvijo je gostovanje švicarskega moštva 'Young Boiss' iz Berna, ki je član švicarske lige in peti na tabeli. Švicarje bomo videli v Ljubljani 1. julija, medtem ko bodo 24. junija nastopili v Zagrebu proti Metalcu.

Grški Sturm, ki je največje pripomoget, da je reprezentanca Gradca premagala 'Sunderland', bo verjetno odigral več tekem v Ljubljani in morada tudi na Reki in v Kranju. Odred se pogaja z zahodnonemškimi klubom FK Bayern. Če bodo pogajanja uspešno zaključena, bodo Nemci nastopili 24. junija v Ljubljani.

Odred bo verjetno v juliju gostoval v Avstriji, v Grazu in še v nekaterih krajih zgoranje Štajerske. Ljubitelji nogometa bodo prišli na svoj račun, ker bodo videli v Ljubljani kvalitetna moštva. Najboljša tekma pa bo v sredo, 24. junija, ko bo nastopil spomladanski prvak Jugoslavije - zagrebški Dinamo.

Prvak Zapadne Nemčije v plavanju Herbert Klein je pred dnevi v Münchnu postavil nov svetovni rekord v metuljkovem slogu na 200 m. Za progo je potreboval 2:27.3 minuta.

Stauntonov turnir

Po X. kolu Stauntonovega turnirja je na čelu Trifunović, ki je remiziral s Stahlbergom. Tudi Piro se je z zmago nad Van Shellingom utrdil v vodilni skupini. Ostali rezultati: Donner: Gilgori prekinjeno, Matanović: Golombek remi, Tartakower: Klein 0:1, Uzielker: Bogoljubov 1:0, Rosolimo: Alexander remi, Wade: Broadbent 1:0.

Finalni turnir Krma

Finalnega turnirja 'Krima' se udeležuje 18 igralcev, med katerimi sta tudi zastopnika LRSK in Triglav. Dosedaj so bila odigrana tri kola, ki so dala naslednje rezultate: 1. kolo: Avsee: Preinfalk 0:1, ing. V. Slokan: Krizin 1:0, Levavič: Šušnik 1:0, ing. Petrič: ing. Sikosek 0:1, Benedičič: Bajec ml. remi, Milinar: S. Čisar prekinjeno, Stupica je bil prost.

SAH

košek: Milnar sta prekinjeni, Avsee je bil prost. 2. kolo: Levavič: Preinfalk remi, Bajec ml.: S. Čisar 1:0, Avsee: Stupica in ing. Petrič: Krzin sta prekinjeni, došim sta Milnar: Šušnik in Benedičič: ing. Sikosek odloženi. Stanje po 5. kolu: Preinfalk, Levavič 2 in pol, Bajec ml. 1 in pol (1.1, ing. V. Slokan, ing. S. Čisar in ing. Sikosek po 1 itd.

Ivkov še vedno vodi na svetovnem mladinskem prvenstvu

London, 14. junija. Včeraj so igrali na mladinskem svetovnem prvenstvu IV. kolo. Jugoslovanski predstavnik mojster Bora Ivkov je premagal avstralskega predstavnika Berimama.

London, 14. junija. Bora Ivkov je danes prvi izgubil po točke, vendar pa še vedno vodi Ivkov je že po 12. potezu remiziral s francoskim igralcem Svirvanom Bursteinom.

Brzoturnirsko prvenstvo LRSK za junij se igra v nedeljo 17. t. m. točno ob 8.30 v Sahovskem domu. Letošnji klubski prvak 'Triglav' mladinec Cveto Trampuž je odigral simultanko proti 15 klubskim tovarišem nižjih kategorij, ki so pa šele po prvi borbi končili s majhno razliko. Trampuž je dobil 7 partij, izgubil in 3 remiziral.

OBVESTILA

RAZGLAS

o izplačilu odškodnin za cesto I. reda Ljubljana-Vrhnika

Glavna uprava za promet vlade LRS v Ljubljani bo izplačevala ostanke odškodnin za zasebna zemljišča, razne gradnje, sadno drevje itd., zasajeno za modernizacijo ceste I. reda Ljubljana-Vrhnika, dalja odškodnino za razne poškodbe in drugo, na osnovi pravnomočnih administrativnih in razlastitvenih odločb, zlasti na temelju zaključne odločbe tukajšnje glavne uprave z dne 30. maja 1951, št. IV-3-1123-11, ter odločbe komisije za vprašanja ekspanzije pri Ministrstvu za finance FLRJ v Beogradu z dne 15. marca 1951, št. evr. 3046, po naslednjem razporedju:

- 1. za lastnike zemljišč v k. o. Gradčice v ponedeljek 25. junija 1951 ob 8. uri v prostorih RLO IV Ljubljana, Prešernova 2 (pravni odesk);
2. za lastnike zemljišč k. o. Vič v ponedeljek 25. junija 1951 ob 10. uri v prostorih gostilne na Razkrižju, Tržaška cesta 105;
3. za lastnike zemljišč k. o. Dobrova v torek 26. junija 1951 ob 8. uri v prostorih hiše Podsmreka 26 (Avgust Kanc);
4. za lastnike zemljišč v k. o. Brezovica v sredo 27. junija 1951 ob 7. uri v prostorih KLO Brezovica;
5. za lastnike zemljišč k. o. Log v četrtek 28. junija 1951 in naslednji dan, vsakokrat ob 8. uri v prostorih KLO Log;
6. za lastnike zemljišč v k. o. V. Lj. gnojna v ponedeljek 2. julija ob 8.30 v prostorih hiše Drenov grič 3 (Franc Oblak);
7. za lastnike zemljišč v k. o. Blatna Brezovica v torek 3. julija 1951 ob 9. uri v prostorih hiše pri Samolčanu, Siska cesta 20;
8. za lastnike zemljišč v k. o. Vrhnika v sredo 4. julija 1951 ob 9. uri v prostorih KLO Vrhnika.
Zemljiško knjžni lastniki se vabijo, da se razpisanih razprav zanesljivo udeležijo sami ali po pooblaščenih zastopnikih, izkazanih z osebno legitimacijo in s sodno potrjenim pooblastilom za prevzem denarne odškodnine in za podpis pogodbenih listin. Pri izplačevanju se bodo izstavile glede sporazumno urejenih odškodnin pogodbe, potrebne za zemljiško knjžne odpise in prijse, za kar mora vsaka stranka predložiti komisiji kolek za 22.50 din za legalizacijo podpisa, ki se bo izvršila neposredno pri komisiji. Zaključna odločba je na vpogled zainteresiranih pri pristojnih KLO, kjer ostane razpisna do dneva razprave. Glavna uprava za promet vlade LRS

OBVEZNO CEPLJENJE PROTI TIFUSU V LJUBLJANI

Osebe žilvske in podobnih strok, ki je prejele že prvo injekcijo proti tifusu, opozarjamo, da dobi obvezno uradno potrdilo šele po prejemu druge injekcije, ki se bo po razporedju dajala od ponedeljka, 18. junija, do četrka, 21. junija, v Mestnem domu od 6. do 18. ure.

SPREMENBA O PROMETU POTNIŠKIH VLAKOV

Od ponedeljka, 18. junija, pa do četrka, izostane na progi Velenje-Celje potniški vlak z odhodom iz Velenja ob 5.35 in s prihodom iz Celje ob 7.00 ter v obratni smeri potniški vlak z odhodom iz Celje ob 15.15 in s prihodom v Velenje ob 16.44.

AVTO-MOTO DRUŠTVO NOVO MESTO

priredi dne 17. junija 1951 ob 10. uri prve povojne gorske avto-moto dirke iz Novega mesta na Gorjance za prvenstvo LRS.

Zveze z vlaki iz vseh smeri zelo ugodne. Od postaje Novo mesto na dirkalno progo bodo vozili avtobus in kamioni. Za prehrano je ob vsej dirkalni progi preskrbljeno. Po končanih dirkah bo objava rezultatov in razdelitev nagrad v hotelu 'Kandija' (Vindišer), nato prosta zabava. Prijatelje avto-moto športa vladno vabimo.

OBVEŠČAMO NAROCNIKE REVILJE 'BOREC'

da se zaradi podražitve papirja naročnina od vključno številke 4 dalje zviša od 15 na 30 din za posamezno številko. Naročnina za leto 1951 znaša 315 din, plačljivo vnaprej. Naprosimo, da razliko 135 din in zastoalo naročnino nakazite čimprej. Uprava revije 'Borec'

KROJACI, SIVILJE IN NESIVILJE!

2. julija 1951 začnemo dopisovalni krojni tečaj po pošti s posebnim poslanilom v slovenskem jeziku. Na programu je izdelava vsakovrstnih ženskih in otroških oblek s perilom, vseh moških, otroških in delavskih oblek, a posebej še uniform. Krojilo so najprej učili iz inozemstva. Uspeh je zagotovljen. Razpisujemo tudi najnovejše kroje po meri s točnim slovenskim poslanilom. Potencial-Brunswik, Pariški modelni salon, Zagreb, Jurišičeva 26.

RAZPIS NATEČAJA ZA SPREJEM UČENCEV

Industrijska kovinarska šola tovarne verig v Lescah pri Bledu razpisuje natečaj za sprejem učencev v IKS v šolskem letu 1951-52. Ter vabi vse učence, ki imajo veselje in voljo postati dober kovinar ter se izučiti za poklice: strojni ključavnarji, orodni ključavnarji, da tako, najkasneje do 1. julija 1951, pošljejo upravi šole lastnorčno pisano prijavo in prilože: 1. Zadnje šolsko spričevalo. 2. Potrdilo KLO o imovinskem stanju staršev ali varuha. 3. Pisмено obvezo staršev ali varuha, da bo učence po končanem šolanju delal v podjetju, kamor ga bo dodelila direkcija. 4. Pisμένο obvezo staršev ali varuha, da poravnajo vse stroške šolanja, ako bo učence zaradi slabih ocen ali nedisciplin odstranjeni iz šole, oziroma če bo šola samovoljno zapustili.

OBVESTILO

Gospodarski svet vlade LRS. Glavna uprava za plan. Uprava za napredek proizvodnje. Uprava revije 'Nova proizvodnja'. Uprava revije 'Ekonomska revija'. Svetstvo in gospodarstvo. Glavna direkcija za združno kmetijstvo imajo poštni predal št. 331. Zavod za statistiko in evidenco ima poštni predal št. 282, kamor naslavljajte vso pošto.

VABILO

Belokranjski odbor za ureditev Zupaničevega muzeja, odkritje spomenika in spominjske plošče na Vincl vabi prijatelje in znance ter ostale častilce največjega sina Bele krajine k odkritju spominjske plošče. Zupančičeva 17. junija ob 11. uri. Vinlške slovesnosti bodo združene z velikim belokranjskim festivalom, na katerem bodo sodelovale folklorne skupine, godbe, pevski zbori itd. Člane sindikatov in planinskih društev opozarjamo, da si na podlagi objav organizirajo izlet v Vinico.

Obhod 18. Ljubljane z izletnim vlakom ob 4.15 in v praznik vlakom ob 6. uri. Povratek iz Črnomlja z izletnim vlakom ob 18. in rednim ob 16.54. Od kolodvorja v Črnomlju bodo vozili v Vinico avtobusi in kamioni. Pošta Vinica pri Črnomlju bo ta dan uporabljala priložnostni žig: Odkritje spomenika Otona Zupančiča, 17. VI. 1951 - Vinica pri Črnomlju, na kar opozarjamo filateliste.

KDO ODKUPUJE STEKLENICE?

V tednu zbiranja odpadkov so nekatera rajonska podjetja napadla in informirala inozemske odpadkov, da podjetje 'Odpad' odkupuje tudi steklenice. V resnici ta odkupuje le steklene čerupine, in sicer od belih steklenic in okenskega stekla po 3.50 din, barvane čerupine pa po 0.50 din kilogram. Zato svetujemo vsem, ki razpolagajo s steklenicami in jih ne rabijo več, da jih prodajo najbližjim poslovalnicam 'Prehrane'. Te plačujejo čiste steklenice z odznom na vrsto in velikost od 6-15 dl. Kos 'Odpad', Ljubljana.

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM!

Krajevno podjetje 'Gostilna in menzarija' KLO Hrištica, bo predšlo v likvidacijo. Zaradi tega pozivamo upnike, da do 20. junija 1951 prijavijo svoje terjatve. Kasnejši prijave ne bomo upoštevali. Prav tako pozivamo dolžnike, da do 20. junija 1951 poravnajo vse svoje dolgove, drugače jih bomo izterjali sodno. - KLO Hrištica.

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM!

Okrajno podjetje za odkup poljskih pridevkov Kamnik, Okrajno podjetje za odkup živine in Okrajno podjetje 'Meso' pridva po sklopu IO OLO v Kamniku s 1. julijem v likvidacijo. Pozivamo upnike, da najkasneje do 15. junija prijavijo svoje terjatve. Poznejši prijavitev ne bomo upoštevali. Istočasno pozivamo dolžnike, da do omenjenega roka poravnajo vse obveznosti, sicer jih bomo sodno izterjali.

VELIKO TOMBOLO

z nad 600 dobinki Na tombolo opozarjamo prebivalce Vrhnike bližnjih naselij in Ljubljane. Po tomboli razpisuje Močilnik. 1959

DNEVNE VESTI

Zapora ceste. Cesta III. reda Straz-Bršljin bo zaradi popravila motu v Prečni zaprtja za vsak promet od 24. junija 1951. Promet se presmeri na cesto II. reda št. 861 Novo mesto-Straz. Cezrad. Novo mesto. Putnik opozarja nedeljske izletnike v Postojno in Opatjko, da je odhod iz Ljubljane v nedeljo, 17. junija, ob 5.15, povratek z Reke ob 19.05 in iz Postojne ob 16.17. - Putnik, poslovalnica Ljubljana. Urad za informacije pri Predsedstvu vlade LRS naproša vse, ki dopisujejo po pošti, da pošiljajo v bodoče vse dopise in poštne pošiljke na naslov: Urad za informacije pri Predsedstvu vlade LRS, Ljubljana, Erjavčeva 21, poštni predal 335.

Obveščamo organizacije in druge, da se je Mestni komite Ljudske milice Slovenije preselil iz dosedanjih prostorov na Dapčičevem trgu 2 v nove prostore na Resljevi cesti 9-II.

Operna klet bo znova odprta v soboto, 16. junija, in bo svojim gostom zopet nudila poleg izbranih jedil in jedilnic tudi dobra dalmatinska vina. Priporočamo se gostom za obisk. - Uprava gostinstva VLS.

Obveščamo podjetja, da naj od 25. junija 1951 naprej pošiljajo vse pošiljke, naslovljene na naše podjetje, na naslov: 'Mikloso, Ljubljana, poštni predal 5.

Tovarišice, ki smo maturirale leta 1926 v Škofji Loki! Lepo bi bilo, da proslavimo 25-letnico mature. Spročite svoje želje na naslov: Ivana Lukovič, Naklo pri Kranju.

Društvo glasbenih umetnikov Slovenije ima plenarni sestanek vsega članstva v ponedeljek, 18. junija, ob 20. uri v prostorih Slovenskega komiteja LRS, Wolfova 1-III, Ljubljana.

KONCERTI

Frank Peleg, pianist iz Izraela, koncertira noči ob 20.15 v Filharmoniji. Spročite Mozart: Fantazija in fuga, Beethoven, Sonata e-mol, Musorgski: Slike z razstava, Ben-Haim: Sonatina, Tajčević: Balkanski plesi. Na koncert odličnega umetnika opozarjamo. - Vstopnice v knjigarni muzikalij.

Koncert del Johanna Straussa priredi sindikalna podružnica Slovenske filharmonije v torek, 19. junija, ob 20.30 v Unionu. Solisti in zbor s spremljevanjem orkestra Slovenske filharmonije bodo peli tretje št. 'Ciganska barona' (Vidmarjeva), Stritarjeva, Francelj, Kovački zbor in Ciganska barona, Pomladni zvoki, valček za koloraturni sopran (Vidmarjeva) ter finale iz 'Netopirja' (Gerlovičeva, Vidmarjeva, Stritarjeva, Francelj in Smerkoli). Vstopnice v knjigarni muzikalij.

PREDAVANJA

Predavanja Vlada Goloba, diplomanta VI. oddelka Akademije za glasbo, seminar prof. dr. Dragotina Cvetka o Juriju Flajmannu in njegovi dobi, je predloženo na ponedeljek, 18. junija, ob 20. uri v mali dvorani Slovenske filharmonije. Vstop prost.

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM!

Z odločbo MLO Maribor št. 977-4 z dne 29. maja 1951 je prešlo podjetje 'Mestne avtomehanične delavnice, Maribor, Tržaška c. 16, v likvidacijo. Pozivamo upnike in dolžnike, da prijavijo svoje terjatve oziroma poravnajo svoje obveznosti do 30. junija 1951.

Po protuku tega roka terjatve ne bomo več upoštevali, dolgove pa bomo sodno izterjali. - Likvidatorja.

KINO

LJUBLJANA: UNION: Amer film 'Mildred Pierce'. Kratki film 'Filmske novosti 23'. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. - MOSKVA: Angleski film 'Obala', kratki film 'Makedon. mes. 19'. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. SLOGA: Prem. avstr. filma 'Očarljivi golofci', kratki film 'Srb. mes. 21'. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 15. ure dalje. - TIVOLI: Amer. film 'Mildred Pierce', kratki film mes. JA 26. Kratke zabavni spored: Nastopata Parma s čarovnjaki in Božo z veselo besedo. - Predstava ob 20. uri. - Prodaja vstopnic 1 uro pred pričetkom predstave. - TRIGLAV: Amer. riski film 'Draga Buba', filmske novosti 21. Predstavi ob 18 in 20. - SSKA: Avstrijski film 'Prijetelja', film nov. 21. Predstavi ob 18, 20. - LITOSTROV: Franc. film 'Ob zori, obzorju 51. - VEVE: Amer. film 'Zaradi nje', srbski mesečnik 29. CELJE: METROPOL: Ameriški film 'Ples na vodi', film. n. 24. - DOM: Amer. film 'Dobri Sami', filmske novosti 2.

KRANJ: STORŽIČ: Amer. film 'Andy Hardy je zaljubljen', mes. JA 16. - SVOBODA: Jugoslav. film 'Barba Zvanec', film. novosti 6. - LETNI PARTIZAN: Ameriški film 'Andy Hardy je zaljubljen', mesečnik JA 22. DOMZALE: Amer. film 'Brozjav na zapadu', obzornik 51. RADOVLJICA: Amer. film 'Kraljevi bratje', mesečnik JA 20. BLEJ: Jugoslovanski film 'Plavi 9', filmske novosti 44. JESENICE: Angl. film 'Waterlooska cesta', kratki film 'Iz davne preteklosti'. VRHNIKA: Amer. film 'Žena s trojnim življenjem', filmske novosti 14. TRBOVLJE: Jugoslav. film 'Plavi 9', filmske novosti 44. ŠKOFJA: Amer. film 'Njen otrok', srbski mesečnik 35. ROGASKA SLATINA: Ameriški film 'Brozjav na zapadu', hrv. pregled 10. PTUJ: Italij. film 'Pod rimskem soncem', filmske novosti 45. NOVO MESTO: Amer. film 'Zaklad Sierra Madre', filmske novosti 15. KOČEVJE: Amer. film 'Humoreska', filmske novosti 8. SEZANA: Amer. film 'Zaklad Sierra Madre', filmske novosti 15. IDRJA: Jugoslovanski film 'Rdeči cvet', kratki film 'Koraki v svoji dobi'. MEDVODE: Amer. film 'Mr. Smith v senatu'. SLATINA RADENCI: Italij. film 'Svilski brivci', črnozr. mes. 9. MURSKA SOBOTA: Slovenski film 'Trete', kratki film 'Naši otroci'. ILRSKA BISTRICA: Francoski film 'Človek človeku', film. nov. 9.

VESTI IZ MARIBORA-SLOVENSKEGA NAROD. GLEDALIŠČA

Sobota, 16., ob 20: H. Ibsen: 'Strahoviti Red C.

GLEDALIŠČE

Drama Sobota, 16., ob 19.30: Krleža: 'Vučjak'. Gostovanje zagrebške trame. Red B. (V opernem gledališču).

Opera Nedelja, 17., ob 20: Verdi: 'Trubadur'. Gostovanje Valeriej Heybolave. Izven in za podočelja. Opozarjamo na izjemni začetek noćojne predstave 'Vučjak' v Operi ob 19.30!

Ponovitev 'Opernega večera' Akademije za glasbo bo v ponedeljek, 18. junija, ob 20. uri v Operi. Nastopijo: S. Draksler, V. Gerlovič, I. Bric, J. Ruppik, V. Josih, J. Plahuta, J. Klepac, K. Orožin, J. Bajt, A. Prus, O. Zornik. Večer so pripravili prof. G. Gungar, p. prof. C. Cvetko s sodelovanjem prof. D. Hubadove. Inscenacija ing. arh. V. Molka. Vstopnice v knjigarni muzikalij. Kongresni trg.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Mestni dom Sobota, 16., ob 20: I. Destroy: 'To smo tiče, veselja z godbo in petjem'. Nedelja, 17., ob 20: J. Nestroy: 'To smo tiče, veselja z godbo in petjem. Zadnjič!'

Na poslednji uprizoritvi opozarjamo vse obiskovalce. Predprodaja vstopnic pri Državni založbi, oddelke za muzikalije, od 10-12, in od 17-19. Urne ter eno uro pred začetkom pri blagajni v Mestnem domu.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

dvorana Sentjakijski trg uprava: Resljeva cesta 23 Sobota, 16., ob 16: dr. Jan Malik: 'Zogica Marogioas'. (Zaključena predstava za osnovno šolo Moste). Nedelja, 17., ob 16: dr. Jan Malik: 'Zogica Marogioas'. Izven. Predprodaja vstopnic pol ure pred predstavo.

SENTVISKO GLEDALIŠČE

KD Milan Majcen Sobota, 16., ob 20: R. Gobec: 'Planinska roža'. Nedelja, 17., ob 20: R. Gobec: 'Planinska roža'.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

Kranju Nedelja, 17., ob 16: Gormer: 'Pepelka'. Izven in za podočelja. MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE Sobota, 16., ob 20: Finžgar: 'Verigaz'. Režija in scena prof. Jože Tomazič. Nedelja, 17., ob 20: Finžgar: 'Verigaz'. Režija in scena prof. Jože Tomazič. Zveze z vlaki ugodne.

Gostovanje v Tolminu: Sobota, 16., ob 20.30: 'Skandali'. Nedelja, 17., ob 15: 'Skandali'.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 16., ob 20: Jurčič-Kersnik-Fedor Gradšanič: 'Rokovnjači'. - Ljudska igra v 7 slikah z godbo in petjem. Četrta. Nedelja, 17., ob 15.30: Jurčič-Kersnik-Fedor Gradšanič: 'Rokovnjači'. - Ljudska igra v 7 slikah z godbo in petjem. Petič.

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ

Sobota, 16., ob 20: Slavko Devetak: 'Deseti brate, Družba repriza. Nedelja, 17., ob 15: Veseli večeri: II. program. Strlinštrideset. Gostovanje v Križevcih pri Lutomeru.

DOM ARMIJE

Sobota, 16., ob 20.30: 'Večer bosan. narodne pesni'. Gostujejo pevci Radia Sarajeva: Nadežda Simič, Zoja Kristič, Božidar Ubovič in Ismet Šerbo.

RADIO

Poročila ob 5.15, 6.12.30, 15.19, 22 in 22.35 - 5 Jutrarnji pozdrav - 5.25 Vedro glasbo izvajajo pihalni orkestri - 5.50 Jutrarnja telovadba - 6.15 Jutrarnji koncert - 12 Slavni nemški pevci pojo operne arije - 12.40 Zabavna glasba, vmes objave - 13 Za vsakega nekaj 'Zabavni glasbo' - 14.35 Športno predavanje: Waterpolo - 14.40 Poje ženski vokalni kvintet - 15.15 Zabavna glasba, vmes objave - 15.30 Prenos iz Maribora - 18 Glasbene slike - 18.10 Narodne in umetne pesmi poje kvintet 'Niko Stritof' (prenos v Zagreb) 18.30 Oddaja za pionirje: Josip Pavličič: Zgodba iz detstva - 19.10 Pester spored skladb za mladino - 19.45 Kulturni pregled - 20 Iz balolet in oper F. I. Calkovskega - 20.50 Veseli večeri - 21.30 Igra zabavni orkester RL p. v. Mihe Gunzka. poje Milan Strnad - 22.15 Kaj bo jutri na sporedu - 22.30 Za ples in razvedrilo (na valovih 202.1 in 212.4 m) - 22.30 Oddaja za inozemstvo v nemščini (na valju 327.1 m) - 22.45 Oddaja za inozemstvo v italijanščini (na valju 327.1 m) - 23 Oddaja za inozemstvo v francoskinoi (na valju 327.1 m) - 23.15 Za ples in razvedrilo - 24 Konec.

OGLASI

KURJACA, izučenega za kurjenje parnih kotlov, išče industrijsko podjetje v Ljubljani za takojšnji nastop. Ponudbe pošiljate na ogl. odd. LP pod izučen kurjaka-11012.

GOSPODINŠKO POMOČ